

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Diatribai De Primis Veteris Frisiae Apostolis, Sive
Dissertationes, quibus eoru[m] anni, actus, res,
personae, loca, tempora in eorundem actis occurrentia,
discutiuntur, illustrantur, erroresque ab ...**

Bosschaerts, Willibrord

Mechliniae, 1650

[Dissertatio] Prima, Quo anno sit S. Willibrordus natus. Quam illustris eius
natiuitas. Quam nobilis Parentela eius.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10958

DE PRIMIS VETERIS FRISIÆ
APOSTOLIS

DISSERTATIONES,

Quibus eorum Anni, Actus, & quæ è vi-
cino illos contingunt, discutiuntur, il-
lustrantur, erroresque ab aliena manu
illapsi refelluntur: vtiles ad nostrates
Historias intelligendas.

DISSERTATIO PRIMA.

Quo anno sit S. WILLIBRORDVS natus.

Quam illustris eius natiuitas.

Quam nobilis Parentela eius.

ON nemo affirmat eum natum an-
no 668. aut circiter. sed repugnat
alijs probatissimis Historicis, & sibi
ipsi. Primò, Quia Alcuinus refert
Willibrordum in Frisiam venisse
33. ætatis suæ anno, siue inchoato,
siue completo: venit autem Willi-
brordus in Frisiam anno Christiano
690. vt testantur Ioannes Becanus,
Guilielmus Heda, Thiofridus Abbas Epternacensis, Mi-
ræus alijsque passim & fusiùs probabitur Diff. 26. Ex qui-
bus

A

2 DE PRIMIS VETERIS FRISIAE APOSTOLIS
bus consequitur, S. Willibrordum in lucem editum esse
anno 657: triginta enim illi tres anni ætatis integrantur
mensuranturque inter annum 657. & 690.

Secundò. Si natus fuerit S. Willibrordus anno 667. aut
68. aut 69. & triginta trium annorum ætatis apostolatum
ad nos inierit, sequeretur eum aduenisse anno 699. aut 700.
aut 701. quod omnibus historijs repugnat & rationi.

Nascitur itaque S. Willibrordus anno Christi 657. quem
natiuitatis annum expressè statuit Sandelinus & ex eo
Ioannes Roberti in tabula Chronographica; erat is annus
ab adventu Anglorum in Britanniam 208: à conversione
Anglorum per D. Augustinum auspicijs D. Gregorij Mag-
ni, annus 61.: ab obitu eiusdem Gregorij 53. in Francia
regnante Clodouæo II. In Austrasia Sigeberto eius fratre.

Mundo producitur eo tempore, quo miserator & mi-
sericors Dominus Austrasios, Frisios, vicinosque liberaliori
gratiâ visitare decreuerat: eodem enim vel ferè eodem
anno secundum supputationem Ioannis Roberti nascitur
S. Hubertus Willibrordo notissimus ac familiaris. Qui
duo Soles tenebricos Belgis erant destinati; Hubertus in
Australi, Willibrordus in Aquilonari parte. Et magis diui-
na dispensatio apparet, si iuxta eiusdem supputationem,
asseramus eodem anno Romam petiisse Episcopos conse-
crandos. Certum verò est ab Angelo vtriusque consecra-
tionem Sergio Pontifici intimatam: ab eodem Sergio
consecratos. Eodem etiam anno Româ rediisse vult idem
Roberti. sed de eâ temporis ratione aliàs. Episcopi con-
iunctis operis Ecclesiam Belgicam ædificant & eodem
mense moriuntur. Præterea eo ipso tempore quo lucem
aspexit S. Willibrordus, S. Lambertus Tungrensi Epif-
copatu inauguratur, futurus eius in propagandâ fide di-
rector, Consultor, Fautor, Adiutor.

Nascitur

Nascitur sæculo septimo, generoso & Sanctorum hominum feracissimo, ut nullo alio plures SS. Belgium nostrum tulerit: vidit enim tum S. Amandum Episcopum Tungrensem, S. Acharium Episcopum Tornacensem, S. Bauonem: S. Chylianum Atrebatensium Apostolum: S. Bertinum: S. Ioannem Agnum: S. Autbertum Episcopum Cameracensem: S. Liuinum Gandensium Apostolum: S. Gaugericum Episcopum Cameracensem: S. Eligium Antuerpiensium Apostolum: S. Cunibertum Episcopum Coloniensem: S. Gislenum, S. Vincentium, S. Audomarum, SS. Furfeum, Follianum, & Vltanum: S. Hubertum, S. Remaclum, S. Theodardum Episcopum Tungrensem: SS. Iodocum & Winocum: S. Wilfridum, SS. Lambertum & Hubertum Tungrensiu Episcopos & præter Willibrordum eiusque Sodales, longe plures. Nec minori numero SS. Feminas Deo sacratas, quas longum esset enumerare. Consule Fastes Burgundicos & Belgicos Miræi & aliorum Ecclesiasticas Belgij historias.

Sed hoc omnium maximè eius natiuitatem cælitus ordinatam confirmat, quod Occidenti datus sit eâ tempestate, quâ in Oriente per schismata & varias hæreses sexto sæculo exortas, per sectâ Monothelitarum non longe ante natiuitatem S. Willibrordi creatam, per recentem Mahometis impietatem in Syria, Arabia, Ægypto inualescen-tem, Ecclesia Catholica non solum affligebatur, sed admodum deperibat, ut scilicet illud damnum sanctissimus puer, qui fructum daret in tempore suo, hîc resarciret. Deus namque O. M. qui Ecclesiam suam affligi patitur, perire tamen non vult; dum in alijs orbis partibus illam permittit interire, in alijs tanto luculentiùs restituit. Itaque dum in Oriente Religio occidit, per S. Willibrordum in Occidente magis oritur,

4 DE PRIMIS VETERIS FRISIÆ APOSTOLIS

Conceptionem S. Willibrordi insigni oramate ornauit idem Caeleste Numen, de quo ita Alcuinus: *Mater B. Willibrordi in tempesta noctis quiete, caeleste in somnis vidit orama. Visum est ei quasi nouam in caelo videre lunam, crescente illa usq[ue] dimplena videbatur esse. quam diligenter intuens repentino cursu lapsa ruit in os eius. qua deuorata eius intima splendore perfusa sunt. Consulenti eo super viso matri Religiosus Presbyter, respondit: Luna quam ex modica vidisti in magnam creuisse, filius est quem ea nocte concepisti, qui luce veritatis caliginosos tenebrarum errores discutiet, & quocumq[ue] perrexerit, comitante superni luminis splendore, plenum suae perfectionis ostendet globum, coruscantemq[ue] rumoris eius candore & moru pulchritudine, multorum in se alliciet aspectum. Verè ac benè plenilunio sanctissimus puer praefiguratur, quia plenam lucem tenebricosis Frisij intulit. Praedicat antea illis S. Wilfridus Episcopus Eboracensis sua Cathedra pulsus, sed transeunter. Per biennium Wigbertus ab Egberto S. Willibrordi preceptore missus, verum nullo fructu. Ultraiecto à Dagoberto Francorum Rege occupato Christianam lucem viderunt Frisij, sed aurora tantum, semiplena tantum luna fuit, non longè post euanesceus, Barbaris iterum occupata vrbe omnia pessumdantibus, & per triginta aut 40. annos idololatriam resumentibus. At ubi caelesti plenus lumine radijs suis illuxit Willibrordus, non Ultraiectum, non Citerior Frisia solum, etiam vltior & vicinae Regiones per quinquaginta annos, quibus praedicauit, vbertim sunt illustratae, augecentemque continuo lucem stabilità ibidem sede Pontificali in saeros poteros transmisit. An non Concepto Willibrordo licuit dicere: *Et erit lux luna sicut lux solis, & lux solis erit septempleriter sicut lux septem dierum in die qua alligauerit Dominus vulnus populi sui, & percussuram plagam eius sanauerit. Egredere (ò Frisia) & dabitur pluuia semini tuo ubicumq[ue] seminaueris in terram & parvis frugum**

frugum terra erit uberrimus & pinguis. Pascetur in possessione tua in die illo agnus spatiosus, & tauri tui & pulli asinorum qui operantur terram commixtum migma comedent sicut in arca ventilatum est. Isa. 30.

Potuisse illa dici, docuerunt felicissimi euentus.

PARENTELA EIVS.

De Patre sic refert Alcuinus: Fuit in Britannia insula Provincia Nordthumbrana quidam Pater-familias, genere Saxo & nomine Wilgis, religiosam in Christo cum coniuge & omni domo sua, sicut post patefactum est, agens vitam. Nam relicto habitu saculari monachicam conversationem elegit, ac non multo post crescente in eo feruore vita spiritualis, arctiori animi studio solitaria se ipsum mancipavit districtione in Promontorijs que mari oceano & Humbri flumine cinguntur. Ibi etiam multo tempore in quodam paruo Oratorio Sancti Andrea Apostoli Christi nomine dicato, in ieiunijs & orationibus atque vigilijs Deo seruicens, etiam miraculorum signis claruit, & nomen eius celebre factum est. Nec confluentes cessabat ad se turbas grauissimam uerbi Dei admonitione cohortari, sed & illius gentis Regi, & optimatibus honorabilis effectus est, in tantum ut ei aliquas terrarum possessiunculas illis Promontorijs adiacentes ad edificandam Deo Ecclesiam dono perpetuo contulerint. In qua pius Pater modicam quidem, sed honestam Deo seruientium adunauit congregationem. In qua etiam post multiplices Sanctos Labores à Deo coronatus corpore requiescit, & posterius eius usque hodie ex sanctitatis eius traditione possident.

De Matre, præter quod supra dictum est, nihil inuenitur, ut nec nomen eius. Iacobus Gretserus lib. 2. observationum ad vitas SS. Tutelarium Ecclesie Eystettenensis uidelicet S. Richardi & eius prolium Willibaldi, Wunibaldi, Walpurgis, cap. 1. ait ex kalendario Eystettenensi: S. Willibrordus dicitur fuisse filius Matertera sancti Willibaldi. Consobrini ergo S. Willibrordus, & S. Willibaldus (adde Wunibaldi

baldus, Walburgis) *utpote duarum sororum filij*. Richardum verò (cui soror matris S. Willibrordi matrimonio iuncta fuit) Regem Anglorum fuisse, aut ad minus Regio sanguine ortum, probat fuisse idem Gretserus, *lib. 1. Observatorium cap. 6.* Adiungit priori loco, S. Bonifacium Archiepiscopum Moguntinum fuisse Willibaldi cognatum, fratrem nimirum Bonnæ seu Wunnæ (fuit ea soror matris S. Willibrordi) quæ fælici partu S. Willibaldum edidit. Bonifacio verò etiam nobile & regium genus asserit Serarius *lib. 3. rerū Moguntinar. notat. 2.* Hinc apparet quā illustrem, sanctam parentelam cognationemque habuerit S. Willibrordus.

DISSERTATIO SECUNDA.

In qua parte Britanniae, & ex qua gente natus sit
WILLIBRORDVS?

ON deest qui Scotum illum existimet: alius Hybernum.

Pro pleniori huius & eorum quæ in historijs Apostolorum Frisiorum occurrunt intelligentia, Nota primo. Ante annum 449. dum Britones Britannię incolæ à Pictis (qui postmodum & modò Scoti dicti sunt) & Scotis (qui postea & nunc Hyberni dicuntur) adiutis à Noruegiensibus & Dacis (id est Danis secundum Westmonasteriensem) acerrimo bello affligerentur, nec Romæ auxilia sufficientia subministrarentur, ab Ætio Romanorum (quibus Britannia à tempore Iulij Cæsaris, qui primus ex Iccio portu in Britanniam transfretavit, parebant) in Gallijs præfecto auxilia postulauerunt. Sed cum Gallia Italici iugi pertæsa in dies magis nutaret, prætereà ei imminerent Hunni, Gepidæ, Wandali, Suevi, Saxones